

„ČO SOM EŠTE MAL UROBIŤ?“

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Ján 18,37; Rim 3,23–26; Rim 5,8; Iz 5,1–4; Mat 21,33–39; Iz 53,4; Rim 3,1–4

ÚVODNÝ TEXT

Nato mu Pilát povedal: „Tak predsa si kráľ?“ Ježiš odpovedal: „Ty hovoríš, že som kráľ. Ja som sa nato narodil a nato som prišiel na svet, aby som vydal svedectvo pravde. Každý, kto je z pravdy, počuje môj hlas.“ (Ján 18,37)

Pred niekoľkými rokmi publikoval adventistický časopis Guide poučný príbeh pre deti. Príbeh sa zameriava na chlapca Denisa, sirotu, ktorá v stredoveku žila u svojich pestúnov. Denis vášnivo nenávidí kráľa svojej krajiny, pretože keď jeho rodičia ochoreli, kráľovi vojaci ho od nich odvedli a chlapec už nikdy svojich rodičov nevidel. Až neskôr sa dozvedel, že ich kráľ oddelil, aby živých ochránil od všetkých hrôz čierneho moru. Pravda o kráľovi oslobodila Denisa od nenávisti, ktorú v sebe prechovával takmer celý život. Kráľ vždy a v každom prípade konal z lásky k svojmu ľudu.

Mnoho ľudí sa dnes pozerá na Boha podobne ako malý Denis na kráľa. Zlo, ktorého sme svedkami alebo ktoré sami prežívame, niektorých z nás privádza k nenávisti alebo odmietaniu Boha. Kde je Boh, keď prichádza utrpenie? Ak je Boh dobrý, prečo je tu toľko zla? Myšlienka vesmírneho sporu nám pomáha aspoň sčasti pochopiť, čo sa vo svete odohráva, aj keď až bolestne veľa otázok zostáva nezodpovedaných. Keď sa však naše hľadanie odpovedí končí neúspechom, môžeme sa vždy znova pozrieť na Ježiša na kríži a prostredníctvom Jeho bolesti, utrpenia a najväčšej obeti vnímať, že Bohu naozaj možno dôverovať. A to dokonca aj vtedy, keď máme príliš veľa nezodpovedaných otázok.

OSNOVA LEKCIE

V tejto lekcii sa ešte raz pozrieme na veľký biblický obraz vesmírneho sporu o Boží charakter. Tentoraz sa viac zameriame na výhľad a na to, ako sa tento spor skončí a ako Boh „očistí“ svoje meno pred celým vesmírom.

- Ján 18,36–37: Istota Ježišovho víťazstva vo veľkom spore (nedeľa)
- Rim 3,22–26: Veľký spor a dokazovanie Božej spravodlivosti (pondelok)
- Iz 5,1–4; Mat 21,37–29: Veľký spor a prejav Božej lásky (utorok a streda)
- Rim 3,1–4; Zj 15,3: Očistenie Božieho mena pred celým vesmírom (štvrtok)

VÍŤAZ KRISTUS

³⁶Ježiš odpovedal: „Moje kráľovstvo nie je z tohto sveta. Keby moje kráľovstvo bolo z tohto sveta, moji služobníci by sa za mňa bili, aby som nebol vydaný Židom. Lenže moje kráľovstvo nie je odtiaľto.“ ³⁷Nato mu Pilát povedal: „Tak predsa si kráľ?“ Ježiš odpovedal: „Ty hovoríš, že som kráľ. Ja som sa nato narodil a nato som prišiel na svet, aby som vydal svedectvo pravde. Každý, kto je z pravdy, počuje môj hlas.“ (Ján 18,36,37)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Hoci na tomto svete pôsobí nepriateľ, ktorého sám Kristus označil za (samo-zvané) „knieža tohto sveta“ (Ján 12,31), skutočným kráľom vesmíru je Ježiš Kristus. Ježiš pre nás vydobyl víťazstvo a v ňom môžeme mať víťazstvo aj uprostred ťažkostí a utrpenia. A naozaj, Kristove skutky bránia nepriateľovi naplno použiť svoju moc.

Videli sme, že Písmo opisuje diabla ako toho, kto:

- (1) zvädza celý svet od počiatku (Zj 12,9; Mat 4,3; Ján 8,44; 2Kor 11,3; 1Ján 3,8),
- (2) ohovára a obviňuje Boha a v nebi žaluje na Jeho ľud (Zj 12,10; Zj 13,6; Jób 1–2; Zach 3,1.2; Júd 1,9),
- (3) si uzurpuje moc na tomto svete (Ján 12,31; Ján 14,30; Ján 16,11; Sk 26,18; 2Kor 4,4; Ef 2,2; 1Ján 5,19).

Čo sa z úvodných veršov (Ján 18,36.37) dozvedáme o Kristovom diele v boji proti podvodom nepriateľa? Čo znamená, že Ježiš je Kráľ?

Písmo učí, že satan je úhlavný nepriateľ, podvodník, ohovárač, žalobca a uzurpujúci vládca tohto sveta. Zároveň sa však z Písma dozvedáme, že Ježiš je víťazom nad satanom vo všetkých ohľadoch:

- (1) Ježiš prišiel „na svet, aby vydal svedectvo pravde“ (Ján 18,37),
- (2) Ježiš prostredníctvom kríža zvrchovane preukázal Božiu dokonalú spravodlivosť a lásku (Rim 3,25.26; Rim 5,8), čím vyvrátil diablove ohováračské obvinenia (Zj 12,10.11) a
- (3) Ježiš napokon zničí kráľovstvo diabla, ktorý „vie, že má málo času“ (Zj 12,12; porovnaj s Rim 16,20) a Kristus „bude kraľovať na veky vekov“ (Zj 11,15).

Na tomto mieste treba zdôrazniť, že bez ohľadu na to, čo satan robí, je už porazeným nepriateľom. Pre nás je dôležité, aby sme sa každý deň opierali o Kristovo víťazstvo a zároveň sa vierou odvolávali na zaslúbenia, ktoré sme vďaka krížu dostali.

APLIKÁCIA

- V súvislosti s veľkým sporom vieme, ktorá strana je víťazná. Ako naše každodenné rozhodnutia ovplyvňujú, na ktorej strane napokon skončíme? Ako sa môžeme uistiť, že aj v tejto chvíli stojíme na víťaznej strane?

KRISTUS – SPRAVODLIVÝ, AJ TEN, KTO OSPRAVEDLŇUJE

²²Božia spravodlivosť skrze vieru Ježiša Krista pre všetkých, čo veria. Niet totiž rozdielu, ²³lebo všetci zhršili a nemajú Božiu slávu. ²⁴Ospravedľňovaní sú zadarmo, jeho milosťou, vykúpením v Ježišovi Kristovi. ²⁵Boh ho ustanovil za prostriedok zmierenia skrze jeho krv prostredníctvom viery. Tak Boh preukázal svoju spravodlivosť, keď prehliadol hriechy, ktoré boli spáchané už skôr, ²⁶v čase Božej zhovievavosti, a aby ukázal svoju spravodlivosť v terajšom čase, takže sám je spravodlivý a ospravedľňuje toho, kto žije z Ježišovej viery. (Rim 3,22–26)

Kristove skutky neustále hatia a ničia diablove dielo. Apoštol Ján píše, že „Boží Syn sa zjavil nato, aby maril diablove skutky“ (1Ján 3,8) a „aby smrťou zničil toho, čo mal moc nad smrťou, totiž diabla“ (Heb 2,14). Úplná porážka nadvlády nepriateľa sa však odohráva v dvoch fázach. V prvej fáze prostredníctvom svojho diela na kríži Kristus vyvrátil satanove ohováračské obvinenia. A v druhej fáze bude zničený satan a jeho kráľovstvo rozborené.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Čo odhaľuje úvodný text (Rim 3,22–26) a text Rim 5,8 o spôsobe, akým Kristus poráža diablove obvinenia?

Poukázali sme už na nepriateľove klamstvá, ktorými obviňuje Boha, že nie je úplne spravodlivý a milujúci. V Kristovi však prostredníctvom kríža Boh priniesol najvyšší prejav svojej spravodlivosti a lásky.

Po Ježišovej smrti „Satan videl, že mu bola strhnutá maska. Jeho správanie mali možnosť poznať nepadlí anjeli i celý nebeský vesmír. Sám sa odhalil ako vrah. Preliatím krvi Božieho Syna sa sám pripravil o náklonnosť nebeských bytostí.“ (DA 761; CL 495)

Prečítaj si texty Zj 12,10–12 a 1Moj 3,15. Ako tieto verše objasňujú vesmírny význam Kristovho víťazstva na kríži?

Dejiny vykúpenia nám poskytujú množstvo presvedčivých dôkazov, že Boh vždy koná tak, aby napokon priniesol to najvyššie dobro pre všetkých zúčastnených. Boh Písma prináša vždy tú najlepšiu a najvýhodnejšiu možnosť, ktorú má vo veľkom spore k dispozícii (5Moj 32,4; 1Sam 3,18; Ž 145,17; Dan 4,37; Hab 1,13; Zj 15,3; 1Moj 18,25).

- **Prečo je prejav Božej spravodlivosti a lásky vo vesmírnom spore taký dôležitý? Keď uvažuješ o kríži a všetkých Božích skutkoch v pláne vykúpenia, ako Jeho skutky posilňujú dôveru v Božiu lásku, a to aj uprostred skúšok a utrpenia?**

APLIKÁCIA

„PIESEŇ MÔJHO MILÉHO“

¹Zaspievam svojmu milému pieseň môjho milého o jeho vinici. Vinicu mal môj milý na úrodnom úbočí. ²Skypril ju, vyzbieral z nej kamenie, vysadil ju viničom, v strede postavil vežu a do skaly vytesal lis. Potom čakal, že zarodí hrozno, ale zarodila plánky. ³Teraz však, obyvateľ Jeruzalema a muž Judska, rozsúďte medzi mnou a mojou vinicou! ⁴Čo som ešte mal urobiť pre svoju vinicu, a neurobil som? Čakal som, že zarodí hrozno, prečo teda zarodila plánky? (Iz 5,1–4)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Aj uprostred vesmírneho sporu Boh úžasnými spôsobmi prejavuje svoju lásku a spravodlivosť. Niektorí si však kladú otázku: Mal Boh urobiť viac, než urobil, aby zabránil zlu a/alebo ho odstránil? Počas nášho štúdia sme videli charakter vesmírneho sporu, ktorý naznačuje, že Boh konal tak, aby rešpektoval slobodnú vôľu potrebnú pre maximálny rozmach vzťahu lásky medzi Ním a ľudstvom. Okrem toho zjavne konal v medziach morálnych obmedzení (dohodnutých „pravidiel hry“) v kontexte vesmírneho sporu o Jeho charakter. Tento spor možno vyriešiť iba prejavmi a dôkazmi Jeho lásky.

Kto prehovára v úvodnom texte (Iz 5,1–4)? O kom tu Izaiáš hovorí? Koho predstavujú vinica a vinohradník? Aký význam má konanie majiteľa vinohradu pre vinicu? Aký je výsledok vinohradníkovho konania?

V týchto veršoch Izaiáš spieva pieseň svojej milovanej, ktorá je zobrazená ako vinica. Vlastníkom vinice je sám Boh a vinica predstavuje Boží ľud (pozri napríklad Iz 1,8 a Jer 2,21). Túto pieseň však môžeme aplikovať aj na obraz Božieho konania v tomto svete. Podľa týchto veršov majiteľ vinice (Boh) urobil všetko pre rozkvet svojej vinice. Vinica mala produkovať dobré hrozno, ale produkovala iba „plánky“ („plané nedozrelky“ Roh.). Hebrejský termín by sa dal doslova preložiť ako „páchnuce ovocie“.

Verš Iz 5,3 sa upriamuje na slová samotného Boha, ktorý ľudí vyzýva, aby „rozsúdili“ medzi Ním a Jeho vinicou. A v nasledujúcom verši Boh kladie tú najdôležitejšiu otázku: „Čo som ešte mal urobiť pre svoju vinicu, a neurobil som? Čakal som, že zarodí hrozno, prečo teda zarodila plánky?“ (Iz 5,4) Ozaj, čo viac mohol urobiť? Je fascinujúce, že sám Boh žiada iných, aby posúdili Jeho konanie.

APLIKÁCIA

- Uvažuj o kríži, na ktorom sa Boh obetoval za všetky naše hriechy, v súvislosti so slovami „Čo som ešte mal urobiť pre svoju vinicu, a neurobil som?“. V čom tieto slová nadobúdajú v kontexte kríža úplne nový význam?

KRISTOVO PODOBENSTVO O VINICI

³⁷Napokon k nim poslal svojho syna, pretože si myslel: „Iste budú mať k môjmu synovi úctu.“ ³⁸Pri pohľade na syna si však vinohradníci povedali: „Toto je dedič. Podťe, zabime ho a jeho dedičstvo bude naše!“ ³⁹I chytili ho, vyhodili von z vinice a zabili ho. (Mat 21,37–29)

V podobenstve o Božej vinici (známom aj ako podobenstvo o zlých vinohradníkoch; Matúš 21) Ježiš pokračuje tam, kde sa skončila pieseň o vinici (Izaiáš 5). Podobenstvo ešte výraznejšie opisuje charakter a činy majiteľa vinice pre zdar Jeho vinice.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Prečítaj si text Mat 21,33–39 v kontexte otázky z Iz 5,4. Čo viac mohol Boh urobiť, ako to, čo urobil?

Prvá časť Kristovho podobenstva cituje priamo z piesne Izaiáša 5 o majiteľovi vinice a Jeho vinici (porovnaj Iz 5,2 a Mat 21,33). Ježiš potom dodáva, že hospodár vinicu „prenajal vinohradníkom a odcestoval“ (Mat 21,33). Keď však majiteľ vinice dvakrát poslal svojich služobníkov (prorokov) pozbierať úrodu, vinohradníci, ktorí mali vinicu prenajatú, zbili a zabili jeho služobníkov (Mat 21,34–36). Napokon poslal svojho syna (Ježiša) s tým, že „budú mať k môjmu synovi úctu“ (Mat 21,37). Ale zavraždili aj syna, pretože vinohradníci si povedali: „Toto je dedič. Podťe, zabime ho a jeho dedičstvo bude naše!“ (Mat 21,38) A tak aj urobili: „Chytili ho, vyhodili von z vinice a zabili ho.“ (Mat 21,39)

Čo viac mohol urobiť? Otec nás tak miloval, že dal svojho milovaného Syna (Ján 3,16). Ak je vesmírny spor takého druhu, ako je tu naznačené, nemožno byť urovnaný predčasne uplatnením Božej moci, ale vyžadoval si najprv verejné zjavenie Božieho charakteru. To sa uskutočnilo prostredníctvom Kristovho diela (Rim 3,25.26; Rim 5,8). Čo viac by sme si mohli želať, než že sa Boh (v Kristovi) vydal na smrť za nás a ospravedlnil nás tak bez toho, aby akýmkoľvek spôsobom uškodil svojej povesti, spravodlivosti a dokonalej láske?

Udalosť kríža ukazuje, že Boh urobil všetko, čo sa dalo, aby zmiernil a odstránil zlo, bez toho, aby nejakým negatívne ovplyvnil rozkvet pravej lásky. Keby mal Boh k dispozícii nejakú výhodnejšiu cestu, vari by si ju nezvolil? Hoci ľudia vo vesmírnom spore nesmierne trpia, najviac zo všetkých trpí samotný Boh. Keď sa pozrieme na kríž, môžeme vidieť, aké ohromné utrpenie a akú nesmiernu bolesť priniesol hriech samotnému Bohu. No sloboda vychádzajúca z podstaty lásky je taká posvätná, že Kristus bol ochotný to pre nás podstúpiť.

- **Prečítaj si verš Iz 53,4. Koho „choroby“ a „bolesť“ niesol Kristus na kríži? Čo sa z toho dozvedáme o všetkom, čo pre nás Boh urobil a čo ho stála naša záchrana?**

APLIKÁCIA

OSPRAVEDLNIENIE BOŽIEHO MENA

¹Čo je teda prednosťou Židov alebo aký je úžitok obriezky? ²Velký, v každom ohľade. Predovšetkým: Im boli zverené Božie slová. ³Čo teda? Ak sa niektorí stali nevernými, či azda ich nevernosť zruší Božiu vernosť? ⁴Vôbec nie. Nech sa ukáže, že Boh je pravdivý a každý človek klamár, ako je napísané: **Aby si bol uznávaný za spravodlivého vo svojich slovách a aby si zvíťazil, keď ťa súdia.** (Rim 3,1–4)

A spievali pieseň Božieho služobníka Mojžiša a pieseň Baránka: „Velké a obdivuhodné sú tvoje skutky, Pán, Boh, Všemohúci. Spravodlivé a pravdivé sú tvoje cesty, Kráľ národov.“ (Zj 15,3)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Boh napokon obháji svoje meno vo všetkých smeroch. Prostredníctvom diela Otca, Syna a Svätého Ducha v pláne vykúpenia sa dokonalá Božia spravodlivosť a láska prejavia nad akúkoľvek rozumnú pochybnosť (pozri Rim. 3,25.26; Rim 5,8).

Uvažuj o úvodných veršoch (Rim 3,1–4) v kontexte veršov Iz 5,3.4. Čo sa z nich dozvedáme o Bohu, ktorý sa vo vesmírnom spore obhájil ako spravodlivý a láskavý?

V Rimanom 3 a Izaiášovi 5 vidíme, že Boh (v určitom obmedzenom zmysle) pozýva obyčajné stvorené bytosti (ľudí), aby posúdili Jeho charakter, aj keď na to nemáme nárok, právo ani postavenie. Keď sa na konci otvoria všetky „knihy“, uvidíme dôkaz, že Boh je dokonale spravodlivý a koná čestne. Boh sa obháji pred všetkým inteligentným stvorením.

Prečítaj si verše Zj 15,3 a Zj 19,1–6. Čo tieto texty hovoria o obhájení Božieho mena na konci vekov?

V celom Písme vidíme, že Bohu záleží na tom, aby sme Ho vnímali správne. Prečo? Nemôžeme mať totiž hlboký vzťah lásky s niekým, o koho charaktere pochybujeme a komu nedôverujeme. Ak by niekto povedal vášmu terajšiemu alebo budúcemu manželskému partnerovi hrozné klamstvá o vašom charaktere, urobili by ste všetko možné preto, aby ste takéto tvrdenia vyvrátili. Ak by totiž váš partner týmto klamstvom uveril, zničilo by to váš vzťah lásky. Vďaka krížu a zjavenému plánu vykúpenia napokon všetci uznajú, že Boh je láskavý a spravodlivý. V predadventnom súde sa Boh obháji pred celým vesmírom.

A napokon sa Boh obháji aj po Ježišovom príchode, pri (poadventnom) súde, počas ktorého budú vykúpení dokonca „súdiť anjelov“ (1Kor 6,2.3). Vykúpení vtedy dostanú príležitosť preskúmať záznamy a sami sa presvedčiť, prečo Boh konal tak, ako konal, a že všetky Božie súdy boli vždy a len dokonale spravodlivé a láskavé. Kto z nás nemá veľa otázok, na ktoré potrebuje poznať odpoveď? Kým bude všetkému koniec, dostaneme odpovede aj na naše – často páľčivé a bolestné – otázky (pozri 1Kor 4,5).

Napokon sa skloní každé koleno a každý jazyk vyzná, že Ježiš je Pán (Fil 2,10.11). Toto všetko je súčasťou obhájenia Božieho charakteru.

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe Z tieňa do slávy si prečítajte kapitolu „Víťazstvo lásky“ (GC 662–678; ZTDS 440–450), prípadne tiež v knihe Svedectvá pre cirkev (9. zväzok) kapitolu „Odmena za spravodlivé úsilie“ (9T 285–288).

„Všetko, čo nás v Božej prozreteľnosti miatlo, nám bude vyjasnené v budúcom svete. Všetko nepochopiteľné bude vysvetlené. Odhalí sa nám tajomstvo milosti. Tam, kde naša obmedzená ľudská myseľ nachádzala len zmätok a nevyplnené zaslúbenia, uvidíme najdokonalejšiu a najkrajšiu harmóniu. Spoznáme, že nekonečná láska nám určila prežiť skúsenosti, ktoré sa zdali byť najťažšie. Keď pochopíme nežnú starostlivosť Toho, ktorý spôsobuje, že všetky veci spolupracujú pre naše dobro, budeme sa tešiť nevýslovnou radosťou a plnosťou slávy.“ (9T 286)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Kedy a v čom ste mali problém pochopiť Božie konanie? V čom je pre vás potešením vedomie, že Boh všetky naše nejasnosti napokon vyjasní?
2. Uvažujte, čoho sa Kristus vzdal, aby sa stal človekom a zomrel za tento svet. Zamyslíte sa nad tým, čo sa z toho dozvedáme o Božej láske a o tom, či možno Bohu dôverovať. Čo viac mohol Boh urobiť?
3. Čo je dôležité na Božom „mene“? Aké dôsledky má pre nás, keď sa nazývame kresťanmi? Akými spôsobmi kresťania znevažovali Kristovo meno? Čo môžeme urobiť v našom okolí, aby sme ľuďom ukázali, ako vyzerá nasledovanie Krista v praxi?
4. Aj naše najlepšie „odpovede“ týkajúce sa problému zla sú v konečnom dôsledku nedostatočné a neúplné. Čo môžeme v praxi urobiť, aby sme sa priblížili k tým, ktorí trpia? Ako môžeme pomáhať zmierňovať utrpenie v tomto svete, kým očakávame záverečné, eschatologické riešenie problému zla, ktoré môže priniesť iba Boh?
5. Zamyslíte sa viac nad textom Iz 53,4, o skutočnosti, že Kristus niesol naše „choroby“ a „bolesti“. Čo z toho, čo sa stalo na kríži, nám pomáha pochopiť (1) plán spasenia a (2) čo Boha stála naša záchrana?